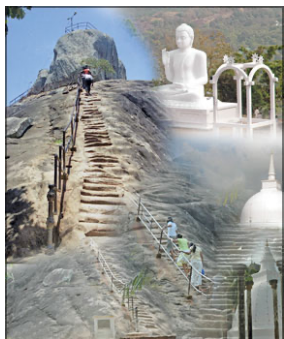

Poson poya – Jeṭṭhā uposatha (Červen)

V měsíci Poson cestuje slunce v domě Blíženců, říká astrolog. Nicméně Poson nám má také připomínat Mihintale, ctihodného arahata Mahindu a krále Devanampiyathissa.

Ještě před příchodem ctihodného arahata Mahindy byl měsíc Poson mezi králi a obyvateli této země obdobím oslav.

Král Devanampiyathissa, který šel lovit do Mihintale se čtyřiceti tisíci následovníky, potkal ctihodného arahata Mahindu, jenž je znám jako druhý Buddha sinhálského národa a také jako ten, který změnil historii Srí Lanky.

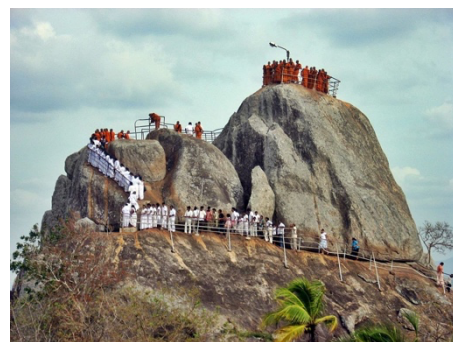
Toto setkání ve štědrém měsíci Poson pomohlo spirituálnímu i sociálnímu pozvednutí a vývoji obyvatelů Srí Lanky.

Den úplňku v měsíci Poson je pro srílanské buddhisty stejně tak významný jako poya měsíce Vesākha. Dne Poson poya se tisíce buddhistů shromáždí v chrámech, aby dodržovali náboženské rituály a uctili tak památku ctihodného arahata Mahindy, jejich druhého Buddha. Největší množství vyznavačů lze vidět v Mihintale and Anuradhapuře.

Každý chrám na ostrově je zaplněn mladými i staršími vyznavači, kteří dodržují osm bodů výcviku a sdílejí zásluhy s arahatem Mahindou. Anuradhapura je nejprozářenější svaté místo, kde jsou stoupenci oděni v bílých hedvábných šatech. Důvodem je upřímné přání stoupenců přijít na tyto významná místa a dodržovat osm bodů výcviku. Buddha poctil Srí Lanku třemi návštěvami a učinil z ní Buddhovu zemi. Stejně tak ctihodný arahat Mahinda přišel do Mihintale v Anuradhapuře v den Poson Poya a učinil Anuradhapuru jeho zemí.

Ctihodný arahat Mahinda navštívil Srí Lanku a přinesl Dhammu skrze buddhistickou misi indického krále Dharmasoka.

Král Dharmasoka má mezi králi, kteří vládli světu, své unikátní místo. Nejprve byl znám jako Asoka a dychtil po moci a získávání území. Zabil devadesát devět jeho bratrů a byl nazván Chandasoka.

Když král Asoka dobyl území Kalingahesaw, velké množství lidských těl, které válka přinesla, a také řeka krve pokryly zemi. Král zakusil marnost války, byl znechucen a zahanben. Tak se tedy rozhodl dobýt sousedící zemi Dhammou

namísto války.

Tehdy vládl Srí Lance král Devanampiyatissa. Tito dva králové byli přátelé, byť se nikdy nepotkali osobně. (Byli něco jako dnešní přátelé na dopisování.)

Král Dharmasoka, jenž byl oddaný buddhistickému učení, přiměl svého syna Mahindu stát se mnichem a svou dceru Saṅgamitthu mniškou.

Chtěl ochránit čistotu buddhistického učení. Vykázal z roucha nedisciplinované mnichy a učinil kroky k uspořádání třetího koncilu Dhammy. Poslal také buddhistické mise do devíti zemí.

Učení se dostalo na Srí Lanku díky misi vedené ctihodným arahatem Mahā Mahindou. Byl doprovázen ctihodným arahatem Itthiyou, Utthiyou a Sambalou, Baddhasalou a novicem Sumanou a také stoupencem Bhandukou.

I když ctihodný arahat Mahinda přinesl buddhistické učení, není správné usuzovat, že v zemi nebyli žádní buddhisté. Během jeho tří návštěv zde procestoval Buddha mnoho míst zaštitěn svým královským původem. Tyto cesty byly tak důležité, že si tato země vysloužila označení Buddhova země. Vládci Mahiyangany, Yakshové Vznešenému nabídli jejich zemi. Jak soucitný musel být Buddha k Yakšům, že mu nabídli svou rodnou zemi?

Dialog mezi ctihodným arahatem Mahindou a králem Devanampiyatissou, který měl na starost lovení vysoké zvěře v Mihinthale, může být prvním testem inteligence v historii lidstva. Ctihodný arahat Mahinda oslovil krále během nahánění nevinné zvěře a míření smrtících šípů, 'Tisso Tisso.'

Král se podivil, kdo na něj mohl zvolat jeho jménem 'Tissa.' Pak shlédl ctihodného arahata Mahindu a jeho stoupence.

„O velký králi! Jsme stoupenci krále učení, Buddha. Přišli jsme z Indie se soucitem k tobě,“ řekl ctihodný arahat Mahinda. Zeptal se krále na několik otázek, aby otestoval jeho inteligenci.

„Co to je za strom, králi?“

„To je mangovník, ctihodný pane.“

„Jsou tady ještě jiné mangovníky mimo tohoto?“

„Ano, ctihodný pane.“

„Jsou tady ještě jiné stromy mimo těchto mangovníků?“

„Ano, ctihodný pane, jsou.“

„Jsou tady ještě jiné stromy mimo těchto mangovníků a ostatních stromů?“

„Ano, ctihodný pane, tento mangovník.“

Ctihodný arahat Mahinda uznal, že král je inteligentní a pokračoval v kladení dotazů.

„Máš nějaké příbuzné, králi?“

„Ano, ctihodný pane, mám.“

„Máš někoho, kdo ti není příbuzný, králi?“

„Ano, mám, ctihodný pane.“

„Máš někoho jiného kromě příbuzných a těch, kdo ti příbuzní nejsou, králi?“

„Ano, ctihodný pane, sebe.“

Ctihodný arahat Mahinda uznal, že král byl inteligentní, a měl kázání vztažené k Cūlahatthipadopama suttě.

Král Devanampiyatissa si kázání vyslechl a poté přijal útočiště v Trojím klenotu. Pomohl misionářům s jídlem a noclehem a ostatními nezbytnostmi a asistoval arahatovi s rozšiřováním Dhammy na ostrově.

V tento den Poson Poya byl vysvěcen Upāsaka Bhanduka. V historii Buddha Sāsany byl ctihodný Bhanduka prvním buddhistickým knězem vysvěceným na Srí Lance.

Ctihodný arahat Mahā Mahinda čas od času rozprávěl Sinhálcům o suttách jako Adithtya pariyaya, Vimana vaththu, Prethavaththu, Deva Dutha a Asivasopama.

Aby rozšířil učení, usadil se ctihodný v příbytku postaveném v zahradě Nandana v Anuradhapuře. Tato zahrada byla také známá jako Jothiya Uyana.

S instrukcemi od arahata Mahindy král Devanampiyatissa prokázal velkou službu Buddha Sāsana stavbou Vihar a Dagebas jako Thuparama a Tissamaharama.

Díky buddhismu, který byl na Srí Lanku přinesen v den Poson Poya, se život Srílančanů rozvinul spirituálně, ekonomicky i kulturně. Sinhálci vědí, že tyto události pomohly rozvoji jejich historie v řádech tisíců let. Vděčí buddhismu a nesmějí zapomenout zapálit lampy na památku arahata v den Poson Poya.

Překlad Pavlína Šimčíková, zdroj: Duruthu pohoya; Soma Jayakody.

